

Home (https://generacija.hr) / I dalje se lome koplja oko najveće zablude: 'Ne postoji veza između MMR cjepiva i autizma'

Obitelj (https://generacija.hr/category/obitelj/) 05/10/2024

I dalje se lome koplja oko najveće zablude: 'Ne postoji veza između MMR cjepiva i autizma'

Vrlo često je prisutno mišljenje među roditeljima, ali i u javnom diskursu, da cjepivo uzrokuje autizam. Je li to istina, što kažu istraživanja te što tvrdi struka o ovoj temi upitali smo specijalista epidemiologije i voditelja Službe za epidemiologiju zaraznih bolesti Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo **Bernarda Kaića** i specijalicu pedijatrije s KBC-a Rebro **Nevenku Cigrovski**.

Kaić je istaknuo kako se već dvadesetak godina javljaju ljudi koji su zabrinuti zbog navodne povezanosti ili smatraju da cjepiva uzrokuju autizam. "Jedan od sastojaka cjepiva koji je bio naglašavan kao mogući uzročnik je tiomersal, koji se koristi kao konzervans u nekim cjepivima. Također, često se ponavlja dezinformacija o povezanosti cjepiva protiv ospica, rubeole i mumpsa s razvojem autizma.

Međutim, dostupni dokazi iz epidemioloških istraživanja ne nalaze argumente u prilog povezanosti tiomersala iz cjepiva niti kombiniranog cjepiva protiv rubeole, ospica i mumpsa s autizmom", kazao nam je.

Spomenuo je kako su američki Centri za kontrolu i prevenciju bolesti (CDC) proveli istraživanja o povezanosti tiomersala i autizma (https://archive.cdc.gov/#/details?url=https://www.cdc.gov/vaccinesafety/00_pdf/CDCStudiesonVaccinesandAutism.pdf) te je istaknuo i Američki Institute of Medicine (IOM) koji je 2004. godine objavio pregled znanstvene literature u kojem je zaključio da dostupni podaci govore u prilog odbacivanju povezanosti cjepiva koja sadrže tiomersal s autizmom (<https://nap.nationalacademies.org/catalog/10997/immunization-safety-review-vaccines-and-autism#toc>).

Isti taj institut je, kako nam je rekao, proveo vrlo temeljit pregled stručne i znanstvene literature s ciljem utvrđivanja povezanosti raznih cjepiva, neovisno o sastavu cjepiva, s određenim navodnim nuspojavama cjepiva i zaključio da ni jedno cjepivo nije povezano s nastankom autizma te da su cjepiva općenito sigurna za upotrebu u dječjoj i odrasloj dobi, a da se (druge) ozbiljne nuspojave (<https://nap.nationalacademies.org/read/13164/chapter/1>.) rijetko javljaju. Istaknuo je da je od brojne kvalitetne stručne i znanstvene literature na temu navodne povezanosti cijepljenja s autizmom tek dio u cijelosti lako dostupan na internetu, poput linkova dostupnih ovdje (<http://pediatrics.aappublications.org/content/113/2/259.full.pdf+html>) i na poveznici (<http://pediatrics.aappublications.org/content/early/2010/09/13/peds.2010-0309.full.pdf>).

Jesu li roditelji i dalje u zabludi oko cijepljenja?

Pedijatrica dr. Cigrovski je spomenula članak koji je objavljen u prestižnom znanstvenom časopisu Lancet 1998. godine koji je sugerirao da bi cjepivo protiv ospica, zaušnjaka i rubeole (MMR cjepivo) moglo stvoriti predispoziciju za razvoj autizma kod djece. "Prvi autor na tom radu bio je **Andrew Wakefield**, britanski liječnik koji se bavio eksperimentalnom gastroenterologijom. Taj je članak dobio veliki publicitet. Značajno je pala stopa cijepljenja MMR cjepivom jer su roditelji bili zabrinuti zbog rizika za razvoj autizma kod svoje djece nakon cijepljenja", kazala je u razgovoru za Generaciju.

No, taj je članak, kako nam je rekla, 12 godina kasnije povučen nakon što brojna dodatna istraživanja u tome području nisu uspjela dokazati povezanost MMR cjepiva s razvojem autizma. "Jedna je studija usporedila gotovo 200 djece s autizmom i otprilike jednako toliko zdrave djece i nije našla uvjerljive dokaze da su MMR cijepljenje i povećanje broja injekcija povezani s povećanim rizikom za

autizam. Istraživalo se i utječe li tiomersal koji se nalazi u nekim cjepivima na pojavu autizma, no nisu pronađeni uvjerljivi dokazi da povećanje doze tiomersala povećava rizik za razvoj autizma. Da je MMR cjepivo sigurno pokazala je i danska studija koja je trajala 10 godina i koja je uključila preko 6000 djece s autizmom, a čiji su rezultati objavljeni 2019. godine.

"Razotkriveno je da je dr. Wakefield planirao ostvariti financijsku korist objavom spornog rada jer je pokušavao patentirati pojedinačno cjepivo protiv ospica, dok je istovremeno propagirao da se djeca cijepuju pojedinačnim cjepivima protiv ospica, zaušnjaka i rubeole. No, studija iz Japana dokazala je da ne postoji uzročna veza MMR cjepiva i autizma u skupinama djece koja su primila trostruko MMR cjepivo i djece koja su primila pojedinačno cjepivo protiv ospica, zaušnjaka i rubeole. Wakefieldu je kasnije zabranjeno obavljati liječničku praksu u Ujedinjenom Kraljevstvu te se preselio u SAD, ali tamo nema liječničku licencu već je angažiran u antivakcinalnom pokretu", rekla nam je.

'Dio roditelja i dalje ostaje skeptičan prema cijepljenju'

Epidemiolog Kaić se nadovezao pa je spomenuo kako je nakon objave Wakefieldove studije došlo značajnijeg gubitka povjerenja u cjepiva, što je negativno utjecalo na procijepljenosti širom svijeta. "U Velikoj Britaniji je procijepljenost MMR cjepivom pala s 91,8 posto na 81 posto u nekoliko godina, dok su i druge zemlje, poput Sjedinjenih Američkih Država i nekih dijelova Europe, zabilježile slične trendove. Negativni trend nije zaobišao ni Hrvatsku, gdje je tradicionalno visoka procijepljenost bila narušena u nekim regijama, osobito u Dalmaciji. Pad procijepljenosti doveo je do ponovnih pojava bolesti poput ospica, što se već očitovalo kroz nekoliko manjih epidemija", upozorio je Kaić.

Istaknuo je da unatoč brojnim istraživanjima, koja su jasno opovrgnula povezanost između cjepiva i autizma, dio roditelja i dalje ostaje skeptičan prema cijepljenju. "Veliku ulogu u tome imaju mediji i društvene mreže gdje su dezinformacije uvijek pristupačnije i vidljivije od informacija koje pružaju znanstvenici i stručnjaci. Roditelji, zbog straha i nemoći zbog suočavanja s dijagnozom autizma pokušavaju naći krivca, a cjepiva tada postaju laka meta", naglasio je.

Kaić je poručio i kako u Hrvatskoj do sada nisu provedene ciljane studije kojima bi se istraživala povezanost cjepiva i autizma. Međutim, nadovezala se pedijatrica Cigrovski, mnogi roditelji i dalje radije vjeruju karizmatičnim pseudoznanstvenicima i/ili populistima nego odgovornom zdravstvenom osoblju i znanstvenim činjenicama. "Sve više hrvatskih znanstvenika objavljuje radove u međunarodnim znanstvenim časopisima na temu genetskih i metaboličkih uzroka poremećaja iz spektra autizma", rekla nam je.

‘Ne postoji uzročno-posljedična veza između MMR cjepiva i autizma’

Cigrovski je navela kako se cjepivo protiv ospica, zaušnjaka i rubeole (MMR cjepivo) daje djeci u dobi od 12 do 18 mjeseci. “To je ujedno i dob u kojoj se počinju javljati prve naznake mogućeg razvojnog poremećaja kao što je autizam. Ljudima je lakše prihvatiti da je za autizam krivo cjepivo samo zato što je prethodilo dijagnozi, nego se pomiriti s tim da se radi o slučajnosti ili pehu. Djeca se rađaju s autizmom, to nije nešto što se dobije, samo se ponekad znakovi prepoznaju kasnije. Autizam je multifaktorska bolest, znači da nastaje kao rezultat interakcije različitih genetskih i okolišnih čimbenika kojima je majka bila izložena u trudnoći. Spominje se preko 500 gena koji su prema različitim istraživanjima povezani autizmom. Okolišni čimbenici mogu utjecati na ekspresiju tih gena, a među tim okolišnim čimbenicima spominju se neki lijekovi koje je majka uzimala u trudnoći, alkohol i pesticidi”, rekla je.

Nastavila je dalje kako dosadašnja istraživanja nisu dokazala da je cjepivo povezano s autizmom. Kazala je, također, kako se u svom svakodnevnom radu susreće s roditeljima koji su skeptični prema cijepljenju u strahu da bi dijete moglo razviti neki poremećaj, no ne brinu se da bi dijete moglo dobiti zaraznu bolest koja se cijepljenjem može spriječiti. “Mislim da je odgovornost nas pedijatara i ostalog medicinskog osoblja razgovarati s roditeljima koji se boje cijepiti svoju djecu, pružiti im priliku da postave pitanja te pokušati svojim stručnim autoritetom i znanstvenim činjenicama utjecati na njihovo mišljenje. Važna je i uloga medija, s obzirom na to da danas postoji sve više lažnih vijesti. Potrebno je iznova podsjećati da je cijepljenje jedna od najvažnijih i najučinkovitijih javnozdravstvenih mjera koja pojedinca i zajednicu štiti od mnogih zaraznih bolesti, od kojih su ljudi ranije umirali ili imali teške posljedice”, poručila je.

Epidemiolog Kaić se nadovezao na prethodno te istaknuo kako činjenica da su se dva događaja dogodila u slično vrijeme ne znači da među njima postoji uzročno-posljedična veza. “Znakovi autizma postaju uočljiviji u dobi kada se dijete cijepi, ali to ne znači da je cjepivo uzrok tome”, naglasio je. Rekao je kako je porast broja dijagnoza autizma posljednjih godina vrijeme rezultat unapređenja dijagnostičkih kriterija, a ne posljedica cjepiva. “To što danas bilježimo više dijagnosticiranih ne znači da autizam uzrokuju cjepiva, već da sada bolje prepoznamo simptome autizma. Brojne velike populacijske studije dosljedno su pokazale da ne postoji uzročno-posljedična veza između MMR cjepiva i autizma, potvrđujući da ni samo cjepivo, niti njegovi sastojci, ne povećavaju rizik od razvoja autizma”, zaključno je poručio.

Josipa Galić

Foto: Pixabay

**Tekst je objavljen u sklopu projekta “Pogledaj svijet kroz moje naočale” kojeg financira Agencija za elektroničke medije kroz program poticanja novinarske izvrsnosti.*

naočale (<https://generacija.hr/tag/pogledai-svijet-kroz-moje-naocale/>)

RELATED POSTS

(<https://generacija.hr/obitelj/roditelji-djece-s-autizmom-prepusteni-su-sami-sebi-hrabra-obitelj-petric-salje-poruku-ne-odustajte/>)

**RODITELJI DJECE S AUTIZMOM
PREPUŠTENI... (HTTPS://
GENERACIJA.HR/OBTELJ/
RODITELJI-DJECE-S-AUTIZMOM-
PREPUŠTENI-SU-SAMI-SEBI-
HRABRA-OBTELJ-PETRIC-SALJE-
PORUKU-NE-ODUSTAJTE/)**

(<https://generacija.hr/obitelj/carolija-bozica-u-zagrebu-otkrijite-sto-se-dogada-iza-vrata-carobne-kuce-djeda-mraza/>)

**ČAROLIJA BOŽIČA U ZAGREBU:
OTKRIJTE... (HTTPS://
GENERACIJA.HR/OBITELJ/
CAROLIJA-BOZICA-U-ZAGREBU-
OTKRIJTE-STO-SE-DOGADA-IZA-
VRATA-CAROBNE-KUCE-DJEDA-
MRAZA/)**

(<https://generacija.hr/obitelj/hrvatska-glumica-rodila-drugodijete-koje-je-nazvala-posebnim-imenom-zauvijek-ljubav/>)

**HRVATSKA GLUMICA RODILA
DRUGO DIJETE... (HTTPS://
GENERACIJA.HR/OBITELJ/
HRVATSKA-GLUMICA-RODILA-
DRUGO-DIJETE-KOJE-JE-NAZVALA-
POSEBNIM-IMENOM-ZAUVIJEK-
LJUBAV/)**

(<https://generacija.hr/ok-strucnjaci-s-mladima-iz-aktualnim-temama-i-iz-vazna-tema-bila-i-obit-danas/>)

**STRUČNJACI S MLADI
PROMIŠLJALI O... (HT
GENERACIJA.HR/OBIT
STRUCNJACI-S-MLADI
PROMISLJALI-O-AKTU
TEMAMA-I-IZAZOVIMA
TEMA-BILA-I-OBITELJ
DANAS/)**

Search...

NOVE OBJAVE

Izložba 'Pejzaži života' slavi punih 50 godina stvaralaštva i 70 godina života Ivice Marekovića (<https://generacija.hr/treci-dob/izlozba-pejzazi-zivota-slavi-punih-50-godina-stvaralastva-i-70-godina-zivota-ivice-marekovica/>)

Kako od ideje doći do uspjeha: Hrvatska poduzetnica pomaže drugima ostvariti poslovne snove (<https://generacija.hr/mladi/kako-od-ideje-doci-do-uspjeha-hrvatska-poduzetnica-pomaze-drugima-ostvariti-poslovne-snove/>)

Slijepima pružena podrška: Važno je da stvore pozitivnu sliku o sebi i svladaju prepreke (<https://generacija.hr/solidarnost-na-djelu/slijepima-pruzena-podrška-vazno-je-da-stvore-pozitivnu-sliku-o-sebi-i-svladaju-prepreke/>)

Kakva pravila vrijede u gostima? Ovih nekoliko savjeta pomoći će djeci, ali i roditeljima (<https://generacija.hr/obitelj/kakva-pravila-vrijede-u-gostima-ovih-nekoliko-savjeta-pomoci-ce-djeci-ali-i-roditeljima/>)

Učenci iz Splita s vršnjacima iz Venecije učili o zaštiti mora: Zajedno počistili plažu i osmislili igru ([https://generacija.hr/mladi/ucenici-](https://generacija.hr/mladi/ucenici)

iz-splita-s-vrsnjacima-iz-venecije-ucili-o-zastiti-mora-zajedno-pocistili-plazu-i-osmislili-igru/)

KATEGORIJE

Impressum (https://generacija.hr/category/impressum/)

Impressum (https://generacija.hr/category/impressum/impressum-impressum/)

Intervju tjedna (https://generacija.hr/category/intervju-tjedna/)

JEDNAKE MOGUĆNOSTI (https://generacija.hr/category/jednake-mogucnosti/)

Kultura i baština (https://generacija.hr/category/kultura-i-bastina/)

Mladi (https://generacija.hr/category/mladi/)

Obitelj (https://generacija.hr/category/obitelj/)

PROMO (https://generacija.hr/category/promo/)

Solidarnost na djelu (https://generacija.hr/category/solidarnost-na-djelu/)

Treća dob (https://generacija.hr/category/trec-a-dob/)

META

Prijava (https://generacija.hr/wp-login.php)

Kanal objava (https://generacija.hr/feed/)

Kanal komentara (https://generacija.hr/comments/feed/)

WordPress.org (https://wordpress.org/)

NOVE OBJAVE

Izložba ‘Pejzaži života’ slavi punih 50 godina stvaralaštva i 70 godina života Ivice Marekovića (https://generacija.hr/trec-a-dob/izlozba-pejzazi-zivota-slavi-punih-50-godina-stvaralastva-i-70-godina-zivota-ivice-marekovica/)

Kako od ideje doći do uspjeha: Hrvatska poduzetnica pomaže drugima ostvariti poslovne snove (https://generacija.hr/mladi/kako-od-ideje-doci-do-uspjeha-hrvatska-poduzetnica-pomaze-drugima-ostvariti-poslovne-snove/)

Slijepima pružena podrška: Važno je da stvore pozitivnu sliku o sebi i svladaju prepreke (https://generacija.hr/solidarnost-na-djelu/slijepima-pruzena-podrska-vazno-je-da-stvore-pozitivnu-sliku-o-sebi-i-svladaju-prepreke/)

Kakva pravila vrijede u gostima? Ovih nekoliko savjeta pomoći će djeci, ali i roditeljima (https://generacija.hr/obitelj/kakva-pravila-

vrijede-u-gostima-ovih-nekoliko-savjeta-pomoci-ce-djeci-ali-i-roditeljima/)

Učenici iz Splita s vršnjacima iz Venecije učili o zaštiti mora: Zajedno počistili plažu i osmislili igru (<https://generacija.hr/mladi/ucenici-iz-splita-s-vrsnjacima-iz-venecije-ucili-o-zastiti-mora-zajedno-pocistili-plazu-i-osmislili-igru/>)

OZNAKE

(Pro)Čitaj medije - mladi i medijska pismenost danas (<https://generacija.hr/tag/procitaj-medije-mladi-i-medijska-pismenost-danas/>)

ansambl lado (<https://generacija.hr/tag/ansambl-lado/>)

arena zagreb (<https://generacija.hr/tag/arena-zagreb/>)

beskućnici (<https://generacija.hr/tag/beskucnici/>)

dan crvenih haljina (<https://generacija.hr/tag/dan-crvenih-haljina/>)

djeca (<https://generacija.hr/tag/djeca/>)

glazbeni talenti i umjetnici ispod radara (<https://generacija.hr/tag/glazbeni-talenti-i-umjetnici-ispod-radara/>)

HNK Zagreb (<https://generacija.hr/tag/hnk-zagreb/>)

hrvatska (<https://generacija.hr/tag/hrvatska/>)

hrvatski caritas (<https://generacija.hr/tag/hrvatski-caritas/>)

izložba (<https://generacija.hr/tag/izlozba/>)

jednaka prava za sve (<https://generacija.hr/tag/jednaka-prava-za-sve/>)

jednake mogućnosti (<https://generacija.hr/tag/jednake-mogucnosti/>)

KD Lisinski (<https://generacija.hr/tag/kd-lisinski/>)

kd vatroslav lisinski (<https://generacija.hr/tag/kd-vatroslav-lisinski/>)

kids friendly (<https://generacija.hr/tag/kids-friendly/>)

koncert (<https://generacija.hr/tag/koncert/>)

korona virus (<https://generacija.hr/tag/korona-virus/>)

ljudi za ljude (<https://generacija.hr/tag/ljudi-za-ljude/>)

majka (<https://generacija.hr/tag/majka/>)

mamin kutak (<https://generacija.hr/tag/mamin-kutak/>)

mimladi.hr-novo lice naslovnice (<https://generacija.hr/tag/mimladi-hr-novo-lice-naslovnice/>)

mirovina (<https://generacija.hr/tag/mirovina/>)

mladi (<https://generacija.hr/tag/mladi/>)

najsretnija beba hrvatska (<https://generacija.hr/tag/najsretnija-beba-hrvatska/>)

nismo same (<https://generacija.hr/tag/nismo-same/>)

osobe s invaliditetom (<https://generacija.hr/tag/osobe-s-invaliditetom/>)

potres u petrinji (<https://generacija.hr/tag/potres-u-petrinji/>)

premijera (<https://generacija.hr/tag/premijera/>)

preminuo (<https://generacija.hr/tag/preminuo/>)

prijatelji životinja (<https://generacija.hr/tag/prijatelji-zivotinja/>)

projekt (<https://generacija.hr/tag/projekt/>)

projekt: ilica q'art (<https://generacija.hr/tag/projekt-ilica-qart/>)

roditelji (<https://generacija.hr/tag/roditelji/>)

sindikat umirovljenika hrvatske (<https://generacija.hr/tag/sindikat-umirovljenika-hrvatske/>)

- studenti (https://generacija.hr/tag/studenti/)
- udruga slijepih međimurske županije (https://generacija.hr/tag/udruga-slijepih-medimurske-zupanije/)
- udruga za sindrom Down Zagreb (https://generacija.hr/tag/udruga-za-sindrom-down-zagreb/)
- ukrajina (https://generacija.hr/tag/ukrajina/)
- umirovljenici (https://generacija.hr/tag/umirovljenici/)
- zagreb (https://generacija.hr/tag/zagreb/)
- zeleno nije samo moda! (https://generacija.hr/tag/zeleno-nije-samo-moda/)
- zicer (https://generacija.hr/tag/zicer/)
- žar ptica (https://generacija.hr/tag/zar-ptica/)
- žene u 21. stoljeću- je li jednakost nedostižna (https://generacija.hr/tag/zene-u-21-stoljecu-je-li-jednakost-nedostizna/)

KATEGORIJE

- Impressum (https://generacija.hr/category/impressum/impressum-impressum/)
- Intervju tjedna (https://generacija.hr/category/intervju-tjedna/)
- JEDNAKE MOGUĆNOSTI (https://generacija.hr/category/jednake-mogucnosti/)
- Kultura i baština (https://generacija.hr/category/kultura-i-bastina/)
- Mladi (https://generacija.hr/category/mladi/)
- Obitelj (https://generacija.hr/category/obitelj/)
- PROMO (https://generacija.hr/category/promo/)
- Solidarnost na djelu (https://generacija.hr/category/solidarnost-na-djelu/)
- Treća dob (https://generacija.hr/category/trec-a-dob/)

Generacija.hr - Udruga za promicanje medijske kulture, međugeneracijske solidarnosti i zaštite prava mladih, obitelji i umirovljenika.